

Soustava soudů ČR

evropský
sociální
fond v ČR

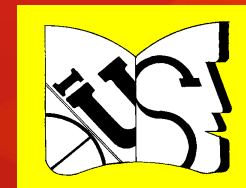
EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

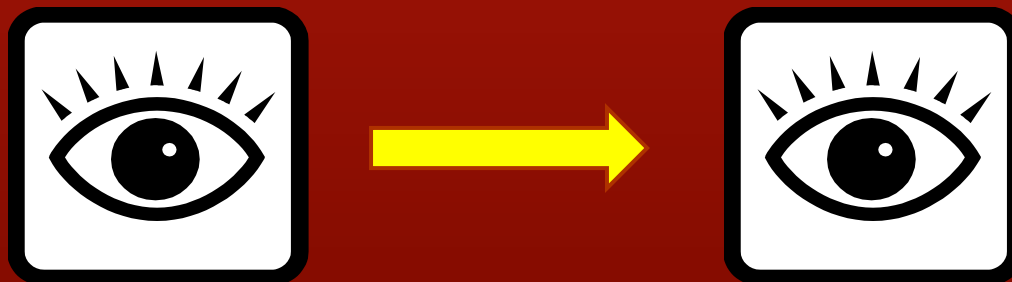
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Digitalizace výuky oboru Kosmetické služby		Číslo projektu: CZ 1 07/1 500/34 0535	
Škola: Soukromá střední odborná škola Břeclav, s.r.o. Mládežnická 3, 690 02 Břeclav			
Předmět: Občanská nauka		Ročník:	2.
Tematický okruh: Člověk a právo		Téma: Soustava soudů ČR	
Jméno autora: Mgr. Jana Uhlířová	Datum tvorby: 17. 2. 2013		
Kód materiálu: OPVK_1.5_DUM_III/2_OBN_08_UH Soubor: VYSTUPY/VY_32_inovace_OBN_08_UH			
Anotace: výukový materiál se zabývá soustavou soudů ČR, seznamuje žáky s historií soudnictví, vysvětluje základní pojmy jakou jsou soudce a samosoudce, druhy soudů, soustava soudů, okrajově žáky seznamuje s tzv. vykonstruovanými procesy			

Historie soudnictví

- Ranný starověk: výhradně zvykové právo (**Chammurabiho zákoník** – princip „oko za oko, zub za zub“)

- Starověké Řecko – propracovaný systém zákonů a soudní moci (tzv. **Gortynský zákoník** – zakotvena i práva otroků, žen a osiřelých dětí – inspirace pro římské právo)
- Starověký Řím – vývoj od zvykového práva až po **Zákon dvanácti desek** (soudnictví zajišťoval senát; soudní rozhodnutí jednodušších případů vykonávala i tzv. tributní shromáždění; stále římské soudy zřízeny za období vlivu **Sully** – římský politik, vojevůdce a diktátor)

- Středověké soudnictví – zdrojem práva je středověká církev (usiluje o mocenskou a duchovní vládu); skvrna na církevním soudnictví - tzv. kacířské procesy

Soudy

- zákonem stanoveným způsobem poskytují ochranu právu
- každý člověk má přístup k soudům
- postavení všech osob před soudem je rovné
- rozhoduje o vině a trestu za spáchané trestné činy
- soudní moc vykonávají jménem republiky nezávislé soudy

Druhy soudů

- A) Civilní – spor a rozhodování o něm; stát (soud) vystupuje jako třetí, nezávislá strana

- A) Trestní – rozhodování o vině a ukládání trestů; stát vystupuje jako žalobce hájící veřejný zájem

D) Správní – zajišťuje přezkoumání rozhodnutí správních orgánů

E) Ústavní – rozhodování o protiústavnosti právních předpisů

Soustava soudů

- Organizační uspořádání soudnictví, struktury, stupňů a základních vazeb mezi soudy

Obecné soudy

Nejvyšší soud (Brno)

Vrchní soudy
(Praha, Olomouc)

Krajské soudy

Okresní soudy

Specializované soudy

Nejvyšší správní soud

Správní soudy

Ústavní soud ČR

Rozhodčí soudy

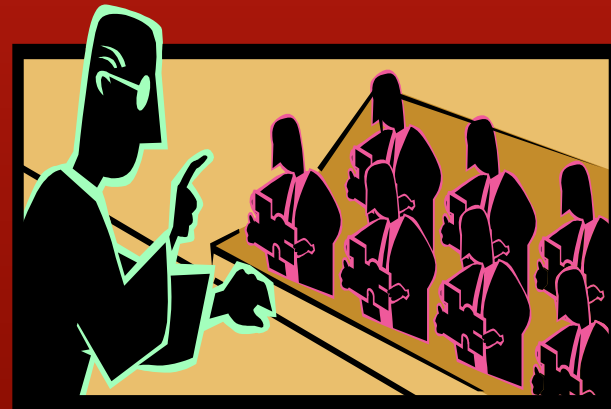
Soudce

- bezúhonný občan ČR
- VŠ vzdělání právnického směru, odborná justiční zkouška
- nejméně 30 let
- do funkce jmenuje prezident ČR, bez časového omezení

- Samosoudce – řízení se účastní pouze jeden soudce – ve většině civilních záležitostí (např. rozvodové řízení, méně závažné trestné činy)

- Soudní senát – více soudců

Vykonstruované soudní procesy

- soudní řízení, jehož smyslem není vykonání řádného soudního procesu, ale odsouzení obžalovaného za zločiny, kterých se ve skutečnosti nedopustil
- je popřena nezávislost soudů
- procesy s templáři, domnělými kacíři
- politické procesy v zemích východního bloku po II. světové válce

- ***monstrproces*** – „loutkový proces“, který je vládnoucím režimem cíleně „sehraný“ pro širokou veřejnost a jehož smyslem je zastrašit případné režimní odpůrce – např. procesy z 50. let minulého století v Sovětském svazu a Československu
- Proces s protistátním spikleneckým centrem ***Rudolfa Slánského*** (11 rozsudků smrti) a proces s ***Miladou Horákovou*** (639 obžalovaných, 4 rozsudky smrti + M. Horáková – protesty z celého světa – A. Einstein, W. Churchill..)

Shrnutí učiva:

Co jsou soudy a jaké je jejich poslání?

- a) Jsou to nezávislé a nestranné soukromé instituce, které na komerční bázi poskytují právní ochranu
- b) Jsou to státní orgány podřízené ministerstvu spravedlnosti a vládě, jejichž posláním je plnit zadané úkoly na poli dodržování práva
- c) Jsou to nezávislé a nestranné státní instituce, jejichž posláním je, aby svým rozhodováním vytvářely nové právní normy
- d) Jsou to nezávislé a nestranné instituce zřízené státem, jejichž posláním je ochrana práv

Co jsou soudy a jaké je jejich poslání?

- a) Jsou to nezávislé a nestranné soukromé instituce, které na komerční bázi poskytují právní ochranu
- b) Jsou to státní orgány podřízené ministerstvu spravedlnosti a vládě, jejichž posláním je plnit zadané úkoly na poli dodržování práva
- c) Jsou to nezávislé a nestranné státní instituce, jejichž posláním je, aby svým rozhodováním vytvářely nové právní normy
- d) **Jsou to nezávislé a nestranné instituce zřízené státem, jejichž posláním je ochrana práv**

Jaké typy soudů lze rozlišit v ČR?

- a) vojenský a civilní
- b) soud v civilním řízení, v trestním řízení a ve správním soudnictví
- c) soud v civilním řízení, v přestupkovém řízení a ve správním řízení
- d) soud v civilním řízení a v trestním řízení

Jaké typy soudů lze rozlišit v ČR?

- a) vojenský a civilní
- b) soud v civilním řízení, v trestním řízení a ve správním soudnictví**
- c) soud v civilním řízení, v přestupkovém řízení a ve správním řízení
- d) soud v civilním řízení a v trestním řízení

Použité zdroje

- Ing. Zlámal J.,Ph.D., Ing. Bellová J.,PhD., Mgr. Haluza J., *Občanský a společenskovední základ – Právo*, nakl. Computer Media s.r.o., 2011, ISBN 978-80-7402-090-2
- Mgr. Čadová B., Ing. Petrželová J., PhDr. Čermáková M., *Maturitní otázky-Občanský a společenskovední základ*, nakl. FRAGMENT, 2008, ISBN 978-80-253-0600-0
- Mgr. Bartoníčková K., Mgr. Buček L., Mgr. Michalčáková G. a kol., *Občanský a společenskovední základ, přehled středoškolského učiva*, nakl. Computer Press,a.s., 2011, ISBN 978-80-251-2631-8
- PhDr. Blažková M. CSc., Mgr. Brummer A., Mgr. Mareda R., Ing. Ševela M., Ph.D., RNDr. Švandová B., Ph.D., *Odmaturuj ze společenských věd TESTY*, nakl. DIDAKTIS, 2008, ISBN 978-80-7358-118-3
- Microsoft office.com